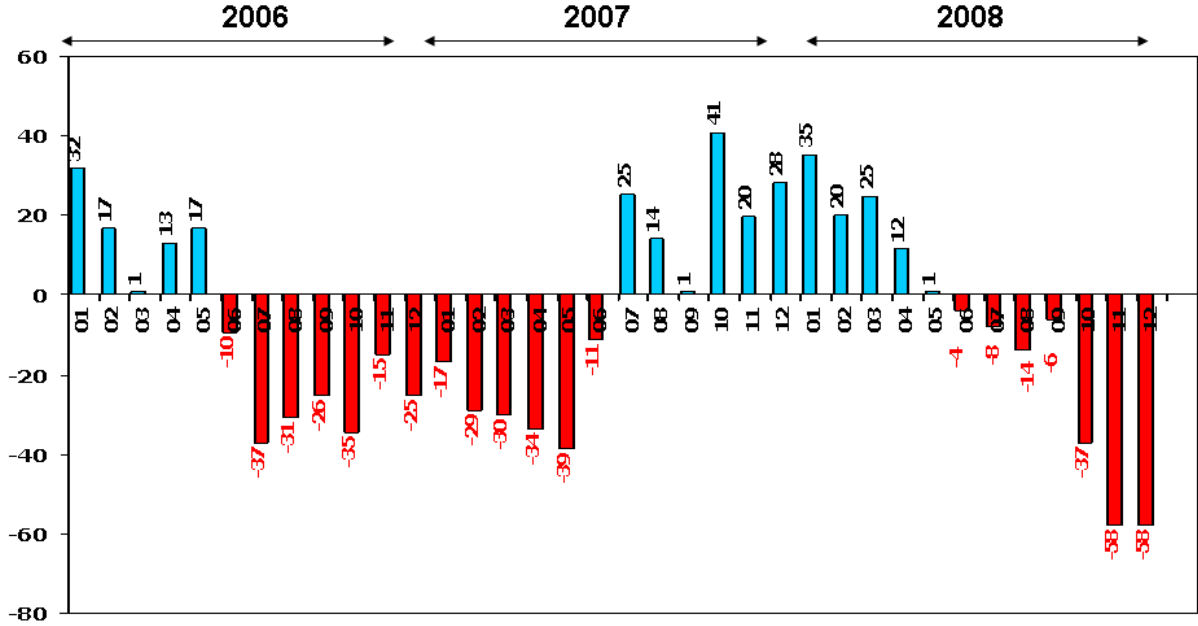

ÖZET DEĞERLENDİRME

İÇ PİYASA

Toplam pazar ile otomobil pazarında Haziran ayından beri devam eden gerilemenin, bu ay da keskin olduğu görülüyor. Aralık ayında toplam pazar ve otomobil pazarı yüzde 58,1 oranında azaldı.

Aralık ayında toplam pazarın yüzde 58,1 gibi önemli bir oranda daralmasına bağlı olarak 2008 yılında toplam pazarda düşüş oranı yüzde 17 düzeyinde gerçekleşti.

Aralık ayında yüzde 58,1 oranında daralan otomobil pazarı, 2008 yılı sonu itibariye yüzde 14,4 oranında azaldı.

İHRACAT

İhracatımızın yüzde 90'nın gerçekleştiği Avrupa Pazarındaki daralmanın sonucu Ağustos ayında başlayan sipariş iptalleriyle azalan ihracatımız, Aralık ayında da azalmaya devam etti. Bu ayda toplam ihracat yüzde 50,0 otomobil ihracatı ise yüzde 44,1 oranında azaldı.

ÜRETİM

Ağustos ayında başlayan düşüş etkisini artırarak bu ayda devam etti. Üretimimizin yüzde 80 dolayında ihraç edilmesi nedeni ile iç pazardaki talep azalmasına ek olarak ihracatta da keskinleşmeye başlayan daralma, Aralık ayında toplam araç üretiminin yüzde 62,4 otomobil üretiminin ise yüzde 63,4 oranında azalmasına neden oldu.

2008 ve 2007 yılları kıyaslandığında:

Toplam pazarda ilk üç aylık dönemde artış yüzde 26 iken, ikinci üç aylık dönemde bu artış hızı gerilemiş ve ancak yüzde 2 düzeyinde gerçekleşmiştir. Ancak üçüncü üç aylık dönemde 11 oranında düşmeye başlayan toplam pazarda, dördüncü üç aylık dönemde daralma, yüzde 53 gibi önemli bir oranda gerçekleşti.

2008/2007 Değişim (%)

	1.Çeyrek	2.Çeyrek	3.Çeyrek	4.Çeyrek
Toplam Pazar	26	2	-11	-53
Toplam İhracat	46	28	19	-39
Toplam Üretim	42	24	7	-45

İlk üç aylık dönemde, toplam üretimde artış oranı yüzde 42 iken, ikinci üç aylık dönemde bu oran yüzde 24'e gerilemiş, üçüncü üç aylık dönemde ise yüzde 7 düzeyinde gerçekleşmiştir. Dördüncü üç aylık dönemde, ihracatta yaşanan keskin düşüslere bağlı olarak azalan üretimdeki düşüş oranı yüzde 45 gibi önemli düzeydedir.

Toplam ihracatta, ilk üç aylık dönemde gerçekleşen yüzde 46 düzeyindeki artış, ikinci üç aylık dönemde yüzde 28'e gerilemiş ve üçüncü üç aylık dönemde ise yüzde 19 düzeyinde gerçekleşmiştir. Ağustos ayında başlayan sipariş iptallerine bağlı olarak, dördüncü üç aylık dönemde ihracattaki gerileme yüzde 45 düzeyinde olmuştur.

Bunu sonucunda 2008 yılının başında 1,5 milyon adet üretime doğru giden üretim, 2008 yılı sonu itibariyle 1,15 milyon adet olarak gerçekleşti. İhracat da, 1 milyon adet beklentisinin altında kalarak 0,91 milyon adet oldu.

2008 Yılı Pazar, Üretim Ve İhracat

KONULAR		Aralık			Ocak-Aralık		
		2007	2008	(%)	2007	2008	(%)
Üretim	Toplam	102.346	38.482	-62,4	1.099.413	1.147.110	4,3
	Otomobil	55.991	20.500	-63,4	634.883	621.567	-2,1
İhracat	Toplam	73.041	36.516	-50,0	820.370	910.270	11,0
	Otomobil	44.173	24.703	-44,1	504.353	525.301	4,2
Pazar	Toplam	106.076	44.418	-58,1	634.206	526.544	-17,0
	Otomobil	61.745	25.879	-58,1	357.465	305.998	-14,4

2008 yılı Aralık ayında, üretim, iç satış ve ihracat 2007 yılı Aralık ayına göre önemli oranda azalmıştır.

PAZAR

Toplam taşıt aracı satışları 2008 yılında 527 bin adet oldu; 2007 yılına göre yüzde 17 oranında azaldı. 2008 yılında otomobil satışları, 2007 yılına göre yüzde 14,4 azalış ile 306 bin adet olarak gerçekleşirken, ithalatın pazar payı yüzde 68 olarak belirlendi.

2008 yılında, kamyon pazarı yüzde 23,1 azaldı; midibüs pazarı yüzde 23,5 ve otobüs pazarı yüzde 8,8 oranında arttı. Traktör pazarındaki düşüş ise yüzde 39,2 düzeyinde oldu.

Aralık ayında toplam Pazar, 2007 yılı aynı ayına göre yüzde 58,1 oranında azaldı.

ÜRETİM

Toplam taşıt aracı üretimi, Mayıs ayına kadar devam eden üretim artışının etkisi ile 2008 yılında geçen yıla göre yüzde 4,3 artış ile 1.147 bin adet oldu. 2008 yılında otomobil üretimi ise yüzde 2,1 azalarak 622 bin adet oldu.

2008 yılında üretim, küçük kamyonunda yüzde 28, kamyonet ve midibüste yüzde 15, otobüste 8 ve büyük kamyonunda yüzde 2 oranında arttı, minibüste ise yüzde 4 oranında azaldı. Traktör üretimi ise yüzde 26 azalarak 24,8 bin adet oldu.

Aralık ayı üretimi, 2007 yılı aynı ayına göre yüzde 62,4 oranında azaldı.

İHRACAT

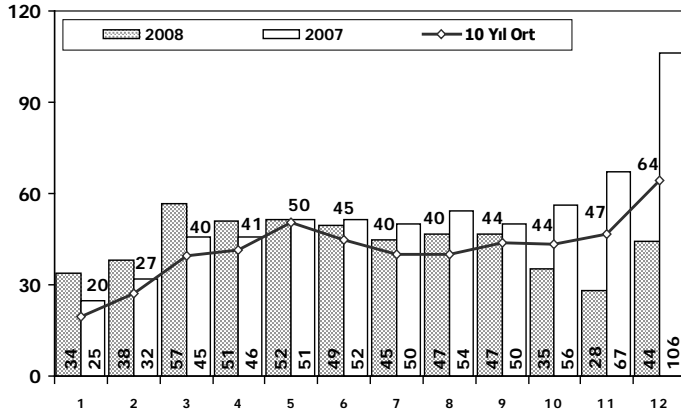
2008 yılında ihracat, 2007 yılına göre yüzde 16,3 artarak 24,7 milyar ABD doları oldu. İki yıldır olduğu gibi, Türkiye ihracatında, 2008 yılında da ilk sırada yer alan sanayinin, toplam ihracattaki payı yüzde 19,4 olarak gerçekleşti.

2008 yılında toplam taşıt aracı ihracatı, yüzde 11 artarak 910 bin adet oldu. 2008 yılında otomobil ihracatı, yüzde 4 artışla 525 bine, ticari araç ihracatı yüzde 22 artarak 385 bin âdete yükseldi, traktör ihracatı ise yüzde 10 artarak 10,4 bin adede yükseldi.

Ancak Ağustos ayına kadar önemli oranda artan ihracatın etkisi ile 2008 yılı toplam ihracat 2007 yılına göre yüzde 11 oranında artarken, otomobil ihracatı yüzde 4,2 oranında arttı.

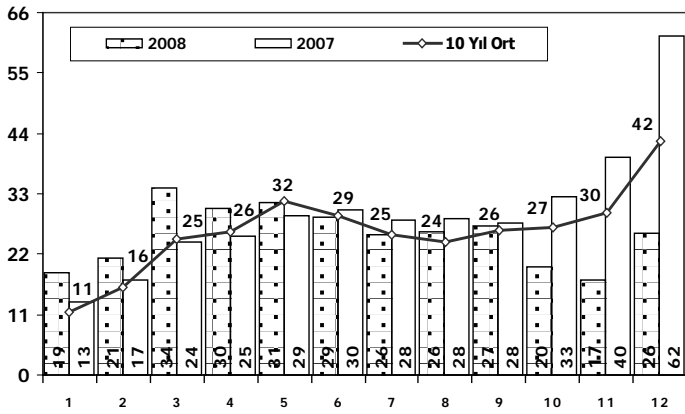
O.Renault 252 bin otomobil, Ford Otosan 215 bin hafif ticari araç ve 2,6 bin kamyon olmak üzere 217,6 bin araç, Tofaş 58 bin otomobil ve 152 bin hafif ticari araç olmak üzere toplam bin 210 hafif araç, Toyota 120 bin otomobil ihraç etti.

Aralık ayı ihracatı ise 2007 yılı aynı ayına göre yüzde 50 oranında azaldı.

OTOMOTİV SANAYİİ 2008 YILI SONUÇLARI**PAZAR****10 Yıllık Ortalama ve 2008/2007 Toplam Satışlar (x1000)**

Aylar	10 Yıl Ort. (x1000)	2008 (x1000)	%
1	20	34	73
2	27	38	41
3	40	57	44
4	41	51	23
5	50	52	3
6	45	49	10
7	40	45	12
8	40	47	17
9	44	47	7
10	44	35	-19
11	47	28	-40
12	64	44	-31
Toplam	501	527	5

- 2008 yılında toplam satışlar 527 bin adet oldu ve toplam pazar 2007 yılı aynı dönemine göre yüzde 17 oranında azaldı. Son 3 ayda toplam pazar son 10 yıllık ortalamaların gerisinde kaldı.

10 Yıllık Ortalama ve 2008/2007 Otomobil Satışları (x1000)

Aylar	10 Yıl Ort. (x1000)	2008 (x1000)	%
1	11	19	64
2	16	21	32
3	25	34	38
4	26	30	16
5	32	31	-1
6	29	29	-1
7	25	26	0
8	24	26	7
9	26	27	3
10	27	20	-26
11	30	17	-42
12	42	26	-39
Toplam	314	306	-3

- 2008 yılında otomobil satışları, 2007 yılına göre yüzde 14,4 oranında azalarak 306 bin adet oldu. Son 3 ayda otomobil pazarı da son 10 yıllık ortalamaların gerisinde kaldı.
- 1998–2008 yıllarında otomobil satışları aşağıdaki gibi gerçekleşti:

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Yerli	204.054	157.452	207.739	59.179	35.519	73.267	139.541	136.708	117.725	120.740	99.205
İthal	111.536	131.215	258.987	72.259	55.096	153.769	311.668	301.889	255.494	236.725	206.793
Toplam	315.590	288.667	466.726	131.438	90.615	227.036	451.209	438.597	373.219	357.465	305.998
İthalat (%)	35	45	55	55	61	68	69	69	68	66	68

- 2008 yılında toplam otomobil satışları geçen yıla göre yüzde 2,1 ithal otomobil satışları yüzde 12,6 yerli otomobil satışları ise yüzde 17,8 oranında azalmıştır.
- İthalatın pazar payı 2008 yılında, yüzde 68 gibi çok yüksek bir oranda gerçekleşti.

- 1998–2008 yıllarında hafif ticari araç (minibüs + kamyonet) satışları aşağıdaki gibi gerçekleşti:

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Yerli	57.216	49.185	76.216	33.517	42.802	77.575	135.980	147.426	129.075	128.965	96.957
İthal	64.588	41.728	77.295	18.797	24.032	59.458	110.906	124.385	115.558	108.332	91.068
Toplam	121.804	90.913	153.511	52.314	66.834	137.033	246.886	271.811	244.633	237.297	188.025
İthalat(%)	53	46	50	36	36	43	45	46	47	46	48

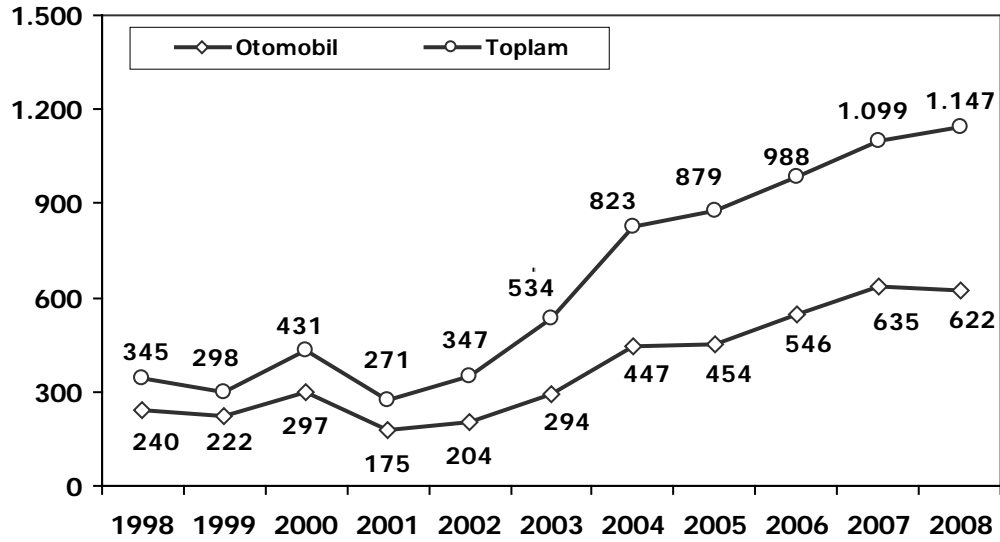
2008 yılında, 2007 yılına göre toplam hafif ticari araç satışları yüzde 20,7 yerli hafif ticari araç satışları yüzde 24,8 ithal hafif ticari araç satışları yüzde 15,9 oranında azalmıştır.

- İthalatın pazar payı 2008 yılında yüzde 48 oldu.

ÜRETİM

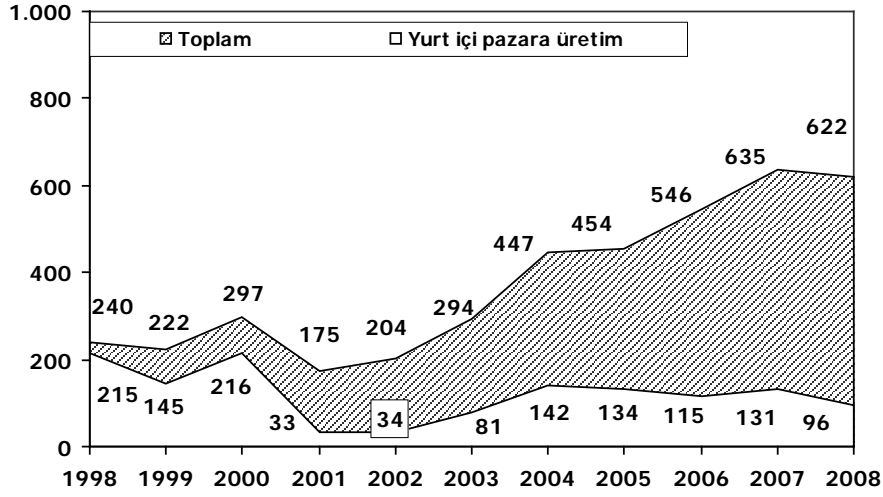
- 2008 yılında toplam 1,147 bin adet taşıt aracı üretildi.

2008 Yılı Toplam Üretim ve Otomobil Üretimi (x1000)

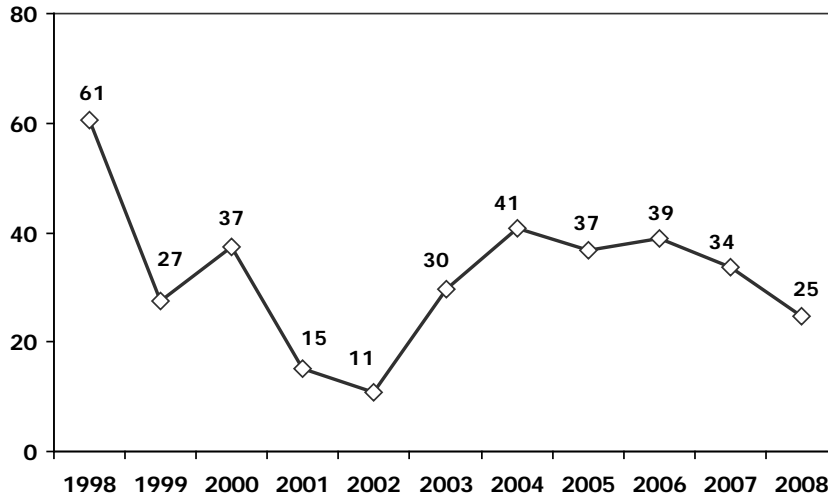

- 2008 yılında toplam üretim, 2007 yılına göre yüzde 4,3 oranında artmıştır. Bu yılda, üretimin yüzde 79 unu oluşturan 910 bin taşıt aracı ihracatı yapıldı.
- 2007 yılına oranla yük ve yolcu taşıyan ticari araç üretimi 2008 yılında, ihracatın desteği ile:

Küçük kamyoneta	yüzde 28
Midibüste	yüzde 15
Kamyonette	yüzde 15
Otobüste	yüzde 8
Büyük kamyon	yüzde 2 oranında artmıştır.
Minibüste	yüzde 4 oranında azalmıştır.

2008 Yılı Otomobil Üretim ve İhracatı (x1000)

- 2008 yılında otomobil üretimi, 2007 yılı göre yüzde 2 azalarak 622 bin adet olarak gerçekleşti.
- 2008 yılında traktör üretimi yüzde 26 azalarak 24,8 bin adet oldu.

2008 Yılı Traktör Üretimi (x1000)**İHRACAT**

- 2008 yılında 525 bin adedi otomobil olmak üzere, toplam 910 bin adet taşıt aracı ihraç edilmiştir. 2008 yılında gerçekleşen taşıt aracı ihracatı 2007 yılına göre yüzde 11 oranında artmıştır.
- Uludağ İhracatçı Birlikleri'nin verilerine göre, 2008 yılında, ihracatı 2007 yılına göre yüzde 15 artarak 21,8 milyar \$ oldu.
- Taşıt aracı ihracatı yüzde 16, yan sanayi ihracatı ise yüzde 11 oranında arttı.

Taşıt Araçları İhracatı (Adet)

SEKTÖR	2005	2006	2007	2008	2008/2007 (%)
OTOMOBİL	319.825	430.420	504.353	525.301	4
TİCARİ ARAÇLAR	233.013	266.268	316.017	384.969	22
* Kamyonet	218.467	254.159	295.585	366.646	24
* Minibüs	3.720	1.809	2.695	891	-67
* Kamyon	5.061	4.007	9.398	9.742	4
* Midibüs	1.935	2.168	2.987	2.180	-27
* Otobüs	3.830	4.125	5.352	5.510	3
TAŞIT ARAÇLARI	552.838	696.688	820.370	910.270	11
TRAKTÖR	8.240	9.714	9.509	10.493	10
TOPLAM	561.078	706.402	829.879	920.763	11

Kaynak: OSD

- Toplam otomotiv sanayi ihracatı, 2008 yılı itibariyle, sektörel ihracat sıralamasında 1. sırada yer almıştır.

Otomotiv Ana ve Yan Sanayi İhracatı (ABD Doları)

SEKTÖR	2005 Toplam	2006 Toplam	2007 Toplam	2008 Toplam	2008/2007 (%)
Toplam Ana Sanayi	8.035.352.707	9.921.815.775	12.782.627.326	14.872.403.452	16
* Otomobil	4.368.734.982	5.683.364.186	6.849.650.057	7.495.704.534	9
* Otobüs	609.904.617	724.611.420	1.099.543.073	1.239.947.457	13
* Diğerleri	3.056.713.107	3.513.840.169	4.833.434.196	6.136.751.461	27
Toplam Yan Sanayi/Total Component Industry	3.504.213.036	4.508.490.757	6.320.762.302	7.016.601.111	11
* Aksam ve Parça	2.785.312.434	3.668.803.672	5.225.898.830	5.807.139.074	11
* İç ve Dış Lastik	639.805.929	717.230.911	895.748.611	976.029.024	9
* Akümülatör	26.008.662	50.020.679	102.269.786	127.902.222	25
* Emniyet Camı	53.086.011	72.435.495	96.845.075	105.530.791	9
Toplam	11.539.565.743	14.350.824.949	19.103.389.628	21.889.004.563	15

Kaynak: Uludağ İhracatçılar Birliği ve Orta Anadolu İhracatçılar Birliği

Hafif Araç İhracatı

FİRMALAR	Otomobil		Hafif Ticari Araç (Kamyonet+Minibüs)		Hafif Araçlar	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008
O.Renault	204.428	252.232	**	**	204.428	252.232
Ford Otosan	**	**	219.734	215.270	219.734	215.270
Tofaş	73.214	57.557	72.963	151.886	146.177	209.443
Toyota	154.386	119.586	**	**	154.386	119.586
Diğerleri	72.325	95.926	5.583	381	77.908	96.307
Toplam	504.353	525.301	298.280	367.537	802.633	892.838

Kaynak: OSD

- 2008 yılında toplam hafif araç ihracatı 893 bin adet oldu. O.Renault 252 bin adet otomobil, Ford Otosan 215 bin adet hafif ticari araç ve 2,6 bin adet kamyon olmak üzere 217,6 bin araç, Tofaş 58 bin adet otomobil ve 152 bin adet hafif ticari araç olmak üzere toplam 210 bin hafif araç, Toyota 120 bin adet otomobil ihraç etmiştir. 2008 yılında, 2007 yılına göre, hafif araç ihracatı yüzde 11,2 oranında artmıştır.